

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 29. marca 2011*

Kazalo

I	– Pravni okvir	I - 2414
A	– Določbe Pogodbe ESPJ	I - 2414
B	– Določbe Pogodbe ES	I - 2416
C	– Uredba (ES) št. 1/2003	I - 2416
D	– Določbe o izračunu zneska globe	I - 2417
II	– Dejansko stanje	I - 2418
III	– Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba	I - 2422
IV	– Predlogi strank	I - 2424
V	– Predlog za ponovno odprtje ustnega postopka	I - 2425
VI	– Pritožba	I - 2426
A	– Prvi pritožbeni razlog in prvi del tretjega pritožbenega razloga: kršitev načela nulla poena sine lege in „načela določnosti“ ter nepristojnost Komisije	I - 2427
1.	Trditve strank	I - 2427
2.	Presoja Sodišča	I - 2433
B	– Drugi pritožbeni razlog in drugi del tretjega pritožbenega razloga	I - 2439
1.	Prvi del drugega pritožbenega razloga: nepravilna uporaba prava pri razlagi točke 88 sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji s strani Splošnega sodišča	I - 2439

* Jezik postopka: nemščina.

a)	Trditve strank	I - 2439
b)	Presoja Sodišča	I - 2440
2.	Prvi argument v podporo drugemu delu drugega pritožbenega razloga: neupoštevanje obsega načela pravnomočnosti in kršitev pravice do obrambe s strani Splošnega sodišča	I - 2444
a)	Dopustnost tega argumenta	I - 2444
i)	Trditve strank	I - 2444
ii)	Presoja Sodišča	I - 2445
b)	Utemeljenost	I - 2446
i)	Trditve strank	I - 2446
ii)	Presoja Sodišča	I - 2449
3.	Drugi argument v podporo drugemu delu drugega pritožbenega razloga in drugi del tretjega pritožbenega razloga: neobstoj prenosa odgovornosti na podlagi izjave z dne 23. julija 1997 in kršitev „načela določnosti“	I - 2452
a)	Trditve strank	I - 2452
b)	Presoja Sodišča	I - 2454
C –	Četrty pritožbeni razlog: kršitev določb o zastaranju	I - 2458
1.	Trditve strank	I - 2458
2.	Presoja Sodišča	I - 2460
D –	Peti pritožbeni razlog: kršitev načel glede izračuna višine globe	I - 2462
1.	Trditve strank	I - 2462
2.	Presoja Sodišča	I - 2463
VII –	Stroški	I - 2465
		I - 2411

V zadevi C-352/09 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča, vložene 2. septembra 2009,

ThyssenKrupp Nirosta GmbH, nekdanja ThyssenKrupp Stainless AG, s sedežem v Duisburgu (Nemčija), ki jo zastopata M. Klusmann, odvetnik, in S. Thomas, univerzitetni profesor,

pritožnica,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopata F. Castillo de la Torre in R. Sauer, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, K. Schiemann, A. Arabadžiev (poročevalec) in J.-J. Kasel, predsedniki senatov, E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet, T. von Danwitz, sodniki, in C. Toader, sodnica,

generalni pravobranilec: Y. Bot,
sodni tajnik: B. Fülöp, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 29. junija 2010,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 26. oktobra 2010,

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Družba ThyssenKrupp Nirosta GmbH, prej družba ThyssenKrupp Stainless AG, s pritožbo predlaga Sodišču, naj razveljavi sodbo Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti (zdaj Splošno sodišče) z dne 1. julija 2009 v zadevi ThyssenKrupp Stainless proti Komisiji (T-24/07, ZOdl., str. II-2309, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to zavrnilo tako njen predlog za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije z dne

20. decembra 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 65 Pogodbe ESPJ (Zadeva COMP/F/39.234 – Dodatna dajatev na zlitine – ponovno sprejetje) (v nadaljevanju: sporna odločba) kot tudi njen podredni predlog za znižanje globe, ki ji je bila naložena s sporno odločbo.

- 2 Evropska komisija je s to odločbo ugotovila, da je družba Thyssen Stahl AG (v nadaljevanju: Thyssen Stahl) od 16. decembra 1993 do 31. decembra 1994 kršila člen 65(1) PJ s tem, da je spremenila in usklajeno uporabljala referenčne vrednosti formule za izračun dodatne dajatve na zlitine in na podlagi tega družbi ThyssenKrupp Stainless AG naložila globo v višini 3168000 EUR.

I – Pravni okvir

A – Določbe Pogodbe ESPJ

- 3 Člen 65 PJ je določal:

„1. Prepovedani so vsi sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja, ki bi na skupnem trgu neposredno ali posredno preprečevali, omejevali ali izkrivljali normalno konkurenco, zlasti tisti, ki:

- a) določajo ali oblikujejo cene;

b) omejujejo ali nadzorujejo proizvodnjo, tehnični razvoj ali naložbe;

c) določajo razdelitev trgov, proizvodov, strank ali virov nabave.

[...]

4. Sporazumi ali sklepi, ki so v skladu s prvim odstavkom tega člena prepovedani, so nični in ne morejo biti podlaga za spor pred sodiščem države članice.

Komisija je, razen v primeru tožbe pred Sodiščem, izključno pristojna za ugotavljanje skladnosti teh sporazumov ali sklepov z določbami tega člena.

5. Komisija lahko podjetjem, ki so sklenila ničen sporazum, ki z arbitražo, pogodbenimi kaznimi, bojkotom ali drugimi sredstvi uporabljajo ali skušajo uporabljati ničen sporazum ali sklep, ali sporazum ali sklep, katerega odobritev je bila zavrnjena ali preklicana, ali ki bi pridobila dovoljenje na podlagi zavestno lažnih ali izkrivljenih informacij, ali ki bi delovala v nasprotju z določbami odstavka 1, naloži globe in periodične denarne kazni v znesku, ki ne sme preseči dvojne vrednosti prometa, ustvarjenega s proizvodi, ki so predmet sporazuma, sklepa ali prakse, ki je v nasprotju s tem členom; če pa je njihov namen omejevanje proizvodnje, tehnološkega razvoja ali naložb, se najvišji znesek poveča na 10 % letnega prometa zadevnih podjetij za globe in 20 % dnevnega prometa za periodične denarne kazni.“

- 4 Pogodba ESPJ je v skladu s členom 97 PJ prenehala veljati 23. julija 2002.

B – Določbe Pogodbe ES

- 5 Člen 305(1) ES je določal:

„Določbe te pogodbe ne vplivajo na določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo, zlasti glede pravic in obveznosti držav članic, pristojnosti institucij te skupnosti in predpisov, ki jih omenjena pogodba določa za delovanje skupnega trga premoga in jekla.“

C – Uredba (ES) št. 1/2003

- 6 V skladu s členom 4 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 [ES] in 82 [ES] (UL 2003, L 1, str. 1) ima „[z]a namene uporabe členov 81 [ES] in 82 [ES] [...] Komisija pooblastila, opredeljena s to uredbo“.

- 7 Člen 7 Uredbe št. 1/2003 z naslovom „Ugotavljanje in odprava kršitev“ določa:

„1. Kadar Komisija na podlagi pritožbe ali po uradni dolžnosti ugotovi, da gre za kršitev člena 81[ES] ali člena 82[ES], lahko z odločbo zahteva od zadevnih podjetij ali podjetniških združenj, da tako kršitev odpravijo. [...] Če ima Komisija pravni interes, lahko ugotovi kršitev po tem, ko je bila storjena.

[...]“

- 8 V skladu s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 lahko Komisija podjetjem in podjetniškim združenjem z odločbo naloži globe, kadar naklepno ali iz malomarnosti kršijo določbe členov 81 ES ali 82 ES.

D – Določbe o izračunu zneska globe

- 9 Točka D Obvestila Komisije o nenalaganju glob ali zmanjševanju glob v primerih kartelov (UL 1996, C 207, str. 4, v nadaljevanju: obvestilo o ugodni obravnavi) določa:

„1. Če podjetje, ki sodeluje, ne da bi bili izpolnjeni vsi pogoji iz [točk] B in C, se mu lahko znesek globe, ki bi mu moral biti naložen zaradi nesodelovanja, zmanjša za od 10 do 50 %.

2. To lahko velja predvsem, kadar:

- podjetje pred izdajo obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah posreduje Komisiji informacije, dokumente ali druge dokaze, ki pripomorejo k potrditvi obstoja storjene kršitve,
- podjetje po prejemu obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah obvesti Komisijo, da ne ugovarja resničnosti dejstev, na katera Komisija opira svoje obtožbe.“

II – Dejansko stanje

- ¹⁰ V nadaljevanju sledi povzetek dejanskega stanja, kot izhaja iz točk od 10 do 32 izpodbijane sodbje.
- ¹¹ Krupp Thyssen Nirosta GmbH, družba nemškega prava, je bila ustanovljena 1. januarja 1995 s koncentracijo dejavnosti družb Thyssen Stahl in Fried Krupp AG Hoesch-Krupp v sektorju ploščatih izdelkov iz nerjavnega jekla. Družba Thyssen Stahl je nadaljevala z neodvisnim opravljanjem svojih dejavnosti v drugih sektorjih. Družba Krupp Thyssen Nirosta GmbH je po večkratnih spremembah firme postala družba ThyssenKrupp Stainless AG in nazadnje družba ThyssenKrupp Nirosta GmbH.
- ¹² Nerjavno jeklo je posebna vrsta jekla, ki je odporno proti koroziji zaradi uporabe različnih legirnih elementov (krom, nikelj, molibden). Uporablja se v obliki ploščatih izdelkov (v listih ali tuljavah; vroče ali hladno valjani) in podolgovatih izdelkov (palice, valjana žica, profilirani izdelki; vroče valjani ali dokončani), od katerih jih večina spada na področje uporabe Pogodbe ESPJ.

- 13 Komisija je 16. marca 1995 od več proizvajalcev nerjavnega jekla zahtevala, naj ji posredujejo informacije o pribitku na cene, znanem pod imenom „dodatna dajatev na zlitine“, ki je izračunan glede na cene legirnih elementov in se prišteje osnovni ceni nerjavnega jekla. Strošek legirnih elementov je pomemben in izjemno spremenljiv del proizvodnih stroškov. Na podlagi zbranih podatkov je Komisija 19. decembra 1995 na devetnajst podjetij naslovila obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah.
- 14 Decembra 1996 in januarja 1997 so nekatera podjetja, med njimi pritožnica in družba Thyssen Stahl, obvestila Komisijo, da želijo sodelovati. Komisija je 24. aprila 1997 na vsa zadevna podjetja, med katerimi sta bili pritožnica in družba Thyssen Stahl, naslovila novo obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, na katero sta podjetji ločeno odgovorili.
- 15 Pritožnica je v dopisu z dne 23. julija 1997, naslovljenem na Komisijo (v nadaljevanju: izjava z dne 23. julija 1997), navedla naslednje:

„V zvezi s postopkom, omenjenim v zadevi [zadeva IV/35.814 – družba ThyssenKrupp Stainless], ste od pravnega zastopnika družbe [Thyssen Stahl] zahtevali, da [pritožnica] izrecno potrdi, da prevzame odgovornost za morebitna dejanja družbe [Thyssen Stahl], zaradi prenosa dejavnosti nerjavnih ploščatih proizvodov družbe [Thyssen Stahl], kolikor zadeva nerjavne ploščate proizvode, ki so predmet tega postopka, in sicer tudi za obdobje do leta 1993. S tem dopisom to izrecno potrjujemo.“

- 16 Z Odločbo 98/247/ESPJ z dne 21. januarja 1998 v zvezi s postopkom na podlagi člena 65 Pogodbe ESPJ (Zadeva IV/35.814 – Dodatna dajatev na zlitine) (UL L 100,

str. 55, v nadaljevanju: prvotna odločba) je Komisija ugotovila, da se je večina proizvajalcev ploščatih izdelkov iz nerjavnega jekla, med njimi pritožnica in družba Thyssen Stahl, na sestanku v Madridu (Španija) 16. decembra 1993 dogovorila, da bodo usklajeno zvišali svoje cene tako, da bodo spremenili parametre izračuna dodatne dajatve na zlitine od 1. februarja 1994. Iz tega je sklepala, da so zadevna podjetja kršila člen 65(1) PJ.

- 17 Prvotna odločba je bila vročena pritožnici, družbi Thyssen Stahl pa ne, ker je Komisija na podlagi izjave z dne 23. julija 1997 menila, da je bila pritožnica odgovorna za ravnanje družbe Thyssen Stahl. Zato ji je naložila globo, zaradi – prav tako – dejanj, očitanih družbi Thyssen Stahl za obdobje med decembrom 1993 in 1. januarjem 1995.
- 18 Pritožnica je 11. marca 1998 vložila tožbo, med drugim zaradi razglasitve ničnosti prvotne odločbe.
- 19 Splošno sodišče je s sodbo z dne 13. decembra 2001 v združenih zadevah Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji (T-45/98 in T-47/98, Recueil, str. II-3757) razglasilo prvotno odločbo za nično v delu, v katerem je bila odgovornost za kršitev člena 65(1) PJ, ki jo je storila družba Thyssen Stahl, pripisana pritožnici, in posledično znižalo globo. Menilo je, da Komisija ni omogočila pritožnici, da poda svoje pripombe o dejanjih, očitanih družbi Thyssen Stahl, in je zato kršila njeno pravico do obrambe.
- 20 Sodišče je s sodbo z dne 14. julija 2005 v združenih zadevah ThyssenKrupp proti Komisiji (C-65/02 P in C-73/02 P, ZOdl., str. I-6773) zavrnilo pritožbi, ki sta ju vložili pritožnica in Komisija zoper to sodbo.

- 21 Po izmenjavi dopisov s pritožnico in družbo Thyssen Stahl je Komisija 5. aprila 2006 na pritožnico naslovila obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. Pritožnica je z dopisom z dne 17. maja 2006 odgovorila na to obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, javno zaslišanje pa je potekalo 15. septembra 2006.
- 22 Komisija je 20. decembra 2006 sprejela sporno odločbo. Iz preambule te odločbe je razvidno, da temelji med drugim na Pogodbi ESPJ, zlasti na členu 65 PJ, in na Pogodbi ES ter Uredbi št. 1/2003. V izreku te odločbe je med drugim navedeno:

„Člen 1

Družba [Thyssen Stahl] je kršila člen 65(1) PJ od 16. decembra 1993 do 31. decembra 1994, ker je spremenila in usklajeno uporabila referenčne vrednosti formule izračuna dodatne dajatve na zlitine, kar pomeni ravnanje, katerega cilj in učinek je omejevanje in izkrivljanje normalnega delovanja konkurence na skupnem trgu.

Člen 2

1. Za kršitev iz člena [1] se naloži globa v višini 3.168.000 EUR.

2. Ker je [pritožnica] z [izjavo] z dne 23. julija 1997 prevzela odgovornost za ravnanje [družbe Thyssen Stahl], se [pritožnici] naloži globa.“

III – Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- ²³ Pritožnica je 6. februarja 2007 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti sporne odločbe v skladu s členoma 225 ES in 230 ES.
- ²⁴ Pritožnica s prvim tožbenim razlogom navaja kršitev načela *nulla poena sine lege* zaradi uporabe člena 65(1) PJ po prenehanju veljavnosti Pogodbe ESPJ. Njen drugi tožbeni razlog se nanaša na nezakonitost kombinirane uporabe Uredbe št. 1/2003 in člena 65 PJ. S tretjim tožbenim razlogom je pritožnica navedla kršitev pravnomočnosti, ker naj bi Sodišče v točki 88 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji ugotovilo, da ni bila odgovorna za ravnanja družbe Thyssen Stahl.
- ²⁵ V okviru četrtega tožbenega razloga je pritožnica navedla, da na podlagi izjave z dne 23. julija 1997 ni mogoče utemeljiti njene odgovornosti niti prenosa bremena plačila globe. S petim tožbenim razlogom je trdila, da je s sporno odločbo kršeno „načelo določnosti“, ker niti pravna podlaga za naložitev sankcije niti institut „prevzema odgovornosti na podlagi zasebne izjave“ nista bila dovolj jasno določena.
- ²⁶ Šesti tožbeni razlog se je nanašal na kršitev načela *non bis in idem* zaradi prenosa odgovornosti z zasebno izjavo. S sedmim tožbenim razlogom je pritožnica zatrjevala, da je pregon kršitve, ki jo je storila družba Thyssen Stahl, zastaral. Osmi in deveti tožbeni razlog sta se nanašala na kršitev pravice do obrambe zaradi, po eni strani, kršitve pravice do vpogleda v spis in, po drugi strani, nezakonitosti obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah.

- 27 Podredno je pritožnica v desetem tožbenem razlogu trdila, da je bil znesek globe napačno izračunan, ker Komisija ni upoštevala dejstva, da pritožnica ni izpodbijala obstoja kršitve kot celote.
- 28 V točkah 37 in 38 izpodbijane sodbe je bilo pojasnjeno, da so bile stranke zaslišane na obravnavi 11. decembra 2008 in da je na tej obravnavi pritožnica navedla, da preklicuje izjavo z dne 23. julija 1997, kar se je zabeležilo v zapisnik o obravnavi.
- 29 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo tožbo zavrnilo in pritožnici naložilo plačilo stroškov postopka.
- 30 Splošno sodišče je najprej v bistvu menilo, da z uporabo člena 65(1) PJ po 23. juliju 2002 za dejanja, storjena pred tem datumom, ni kršeno načelo *nulla poena sine lege* in da lahko za namene te uporabe Komisija svojo pristojnost utemelji z Uredbo št. 1/2003. Splošno sodišče je menilo, da je Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Thyssen-Krupp proti Komisiji, ki je pravnomočna, ugotovilo, da je bila pritožnica na podlagi izjave z dne 23. julija 1997 odgovorna za ravnanja družbe Thyssen Stahl.
- 31 Nato so bile po mnenju Splošnega sodišča pravne podlage za sankcijo in prenos odgovornosti dovolj določno predvidene, po eni strani, v členih 7(1) in 23(2) Uredbe št. 1/2003 in, po drugi strani, v izjavi z dne 23. julija 1997. Zatrjevana kršitev načela *non bis in idem* je bila zavrnjena, ker je na podlagi te izjave kršitev, ki jo je storila družba Thyssen Stahl, mogoče pripisati pritožnici. Splošno sodišče je presodilo, da ta kršitev ni zastarala, saj je treba kršitev presoјati glede na pritožnico in ker zastaranje med sodnim postopkom v zvezi s prvotno odločbo ni teklo.

- 32 Nazadnje je Splošno sodišče presodilo, da je bilo obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah pravilno in da Komisija ni kršila pravice pritožnice do vpogleda v spis niti ni storila napake s tem, da ni upoštevala zatrjevanega neizpodbijanja storitve te kršitve.

IV – Predlogi strank

- 33 Pritožnica Sodišču predlaga, naj:

- izpodbijano sodbo razveljavi;
- podredno, zadevo vrne v odločanje Splošnemu sodišču;
- še bolj podredno, zmanjša globo, ki ji je bila naložena s členom 2 sporne odločbe, in
- Komisiji naloži plačilo stroškov.

- 34 Komisija Sodišču predlaga, naj:

- zavrne pritožbo in ohrani v veljavi izpodbijano sodbo ter
- pritožnici naloži plačilo stroškov.

V – Predlog za ponovno odprtje ustnega postopka

- ³⁵ Komisija je z dopisom, ki ga je sodno tajništvo Sodišča prejelo 28. oktobra 2010, Sodišču predlagala, naj na podlagi člena 61 Poslovnika Sodišča odredi ponovno odprtje ustnega postopka za primer, če bi morale obravnavati vprašanja glede „omejitve načela pravnomočnosti z načelom kontradiktornosti“, glede možnosti, da Komisija družbi Thyssen Stahl v upravnem postopku po razglasitvi te sodbe in zaradi spornega ravnanja naloži globo ali glede posledic razglasitve ničnosti prvotne odločbe na zadržanje zastaranja. Meni, da je ta vprašanja preučil generalni pravobranilec v točkah 155, od 174 do 176 in od 198 do 212 sklepnih predlogov, vendar niso predmet spora in o njih stranke niso razpravljale.
- ³⁶ V skladu z navedeno določbo se je glede tega predloga opredelil generalni pravobranilec.
- ³⁷ Sodišče lahko po uradni dolžnosti na predlog generalnega pravobranilca ali na predlog strank v skladu s členom 61 Poslovnika odredi ponovno odprtje ustnega postopka, kadar meni, da ni dovolj poučeno ali da je o zadevi treba razsoditi na podlagi trditve, o kateri stranke niso razpravljale (glej sodbo z dne 8. septembra 2009 v zadevi Liga Portuguesa de Futebol Profissional in Bwin International, C-42/07, ZOdl., str. I-7633, točka 31 in navedena sodna praksa).
- ³⁸ Sodišče meni, da ima v obravnavanem primeru na voljo vse potrebne podatke za razsojo o sporu in da zadeve ni treba preizkusiti glede na trditev, o kateri se pred tem sodiščem ni razpravljalo.

39 Zato se ponovnega odprtja postopka ne odredi.

VI – Pritožba

40 Pritožnica navaja pet pritožbenih razlogov. Prvi se nanaša na kršitev načela *nulla poena sine lege* zaradi uporabe člena 65(1) PJ po 23. juliju 2002, nepravilno uporabo člena 23 Uredbe št. 1/2003 za kršitev člena 65(1) PJ, kršitev suverenosti držav podpisnic Pogodbe ESPJ in na to, da se sodbe Splošnega sodišča z dne 12. septembra 2007 v zadevi González y Díez proti Komisiji (T-25/04, ZOdl., str. II-3121) ne uporabi za dejansko stanje v obravnavani zadevi.

41 Z drugim pritožbenim razlogom pritožnica navaja, da to, da ji je bila pripisana odgovornost za ravnanja družbe Thyssen Stahl, ni bilo predmet pravnomočne ugotovitve v zgoraj navedeni sodbi ThyssenKrupp proti Komisiji, da je Splošno sodišče kršilo obseg načela *res iudicata*, da je kršilo pravico do obrambe in da je nepravilno presodilo, da je z izjavo z dne 23. julija 1997 prišlo do prenosa odgovornosti družbe Thyssen Stahl nanjo.

42 Tretji pritožbeni razlog se nanaša na nedoločnost tako pravne podlage sporne odločbe kot prenosa odgovornosti, ki je Splošno sodišče napačno ni ugotovilo. S četrtem pritožbenim razlogom pritožnica Splošnemu sodišču očita kršitev določb o zastaranju. Peti pritožbeni razlog se nanaša na kršitev načel v zvezi z izračunom globe.

A – Prvi pritožbeni razlog in prvi del tretjega pritožbenega razloga: kršitev načela nulla poena sine lege in „načela določnosti“ ter nepristojnost Komisije

1. Trditve strank

- ⁴³ V prvem pritožbenem razlogu pritožnica navaja, najprej, da je z uporabo člena 65(1) PJ po 23. juliju 2002 kršeno načelo *nulla poena sine lege*, saj so na ta datum na podlagi člena 97 PJ prenehale veljati Pogodba ESPJ in pristojnosti, ki jih je na njeni podlagi imela Komisija. Poudarja, da prepoved v pravu Skupnosti in mednarodnem pravu, da se določbe kazenskega prava in določbe o globah razlagajo po analogiji, zahteva, da je pravna podlaga sankcije jasno in nedvoumno razvidna iz zapisanega prava.
- ⁴⁴ Pritožnica meni, da okoliščina, da po 23. juliju 2002 nekatera ravnanja, ki so prej spadala na področje uporabe Pogodbe ESPJ, lahko spadajo na področje uporabe Pogodbe ES, ne omogoča sklepa o tem, da je po tem datumu na podlagi člena 65(1) PJ mogoče sankcionirati kršitve, ki so prenehale pred tem datumom.
- ⁴⁵ Splošno sodišče naj bi enačilo pojma enotnosti in kontinuitete pravnega reda Skupnosti, ko je iz teh pojmov sklepalo, da se Pogodba ESPJ lahko uporablja pod okriljem Pogodbe ES. Za pogodbi ESPJ in ES, ki sta obe sporazuma mednarodnega prava, naj bi se uporabljalo načelo iz člena 70 Dunajske konvencije o pogodbenem pravu z dne 23. maja 1969, ki določa, da pogodba mednarodnega prava ne more biti več podlaga za nobeno pogodbeno obveznost ali pristojnost, ko preneha veljati.

- 46 Tudi če je treba pogodbe Skupnosti razlagati v skladu z enotnimi načeli, naj to ne bi pomenilo, da ima Komisija splošno pristojnost za njihovo izvršitev, neodvisno od obstoja različnih pravnih redov, ki izvirajo iz različnih pogodb. Iz več pravnih aktov prava Skupnosti naj bi bilo namreč razvidno, da imajo institucije le posebne podeljene pristojnosti, ki izvirajo iz pravno samostojnih pogodb.
- 47 Zato ob tem, da Komisija nima več pristojnosti, utemeljene s Pogodbo ESPJ, vprašanje, ali se znaki kršitev, opredeljenih v členih 65 ES in 81 ES, ujemajo in se jih razlaga enako, po mnenju pritožnice ni pomembno. Okoliščina, da se v nekaterih nacionalnih pravih znaki omejevalnih sporazumov razlagajo enako kot tisti iz členov 81 ES in 82 ES, naj ne bi pomenila, da je Komisija pristojna, da uporabi zadevne nacionalne določbe.
- 48 Pritožnica poudarja, da v skladu s sodno prakso Splošnega sodišča dejstvo, da je bila Pogodba ESPJ v primerjavi s Pogodbo ES *lex specialis*, nikakor ne utemeljuje pristojnosti Komisije s členom 65(5) PJ po prenehanju veljavnosti Pogodbe ESPJ. Meni, da je treba ta preudarek razširiti na člen 65(1) PJ, ker je ta del pravne podlage sankcije. Načelo *lex specialis derogat legi generali* naj ne bi moglo upravičiti uporabe člena 65(1) PJ, ki ni več veljaven, ker to načelo ureja le razmerje med dvema veljavnima predpisoma.
- 49 Ob tem, da ni prehodnih določb, ki imajo moč pravnih pravil – to namreč ni podano v primeru Sporočila Komisije o nekaterih vidikih obravnavanja zadev konkurence, ki izhajajo iz prenehanja veljavnosti Pogodbe ESPJ, sprejetega 18. junija 2002 (UL C 152, str. 5) – in ki omogočajo Komisiji, da sankcionira kršitve člena 65(1) PJ po 23. juliju 2002, naj nobena določba iz pogodb ali sekundarnega prava ne bi določala možnosti, da Komisija po 23. juliju 2002 sprejme odločbo, kot je sporna odločba.

- 50 Na drugem mestu pritožnica poudarja, da po prenehanju veljavnosti Pogodbe ESPJ ne obstaja več pravna norma, ki določa sankcije v primeru kršitve člena 65(1) PJ, saj je odstavek 5 tega člena prenehal veljati skupaj s Pogodbo ESPJ, kar je Splošno sodišče priznalo v svoji predhodni sodni praksi.
- 51 Splošno sodišče je s presojo, da je treba člen 23 Uredbe št. 1/2003 razlagati tako, da Komisiji omogoča sankcioniranje kršitev Pogodbe ESPJ, in to čeprav se ta določba ne sklicuje na člen 65 PJ, po mnenju pritožnice kršilo načelo *nulla poena sine lege*, iz katerega naj bi izhajalo, da določb kazenskega prava ni mogoče razlagati drugače kot dobesedno. Te določbe naj ne bi mogle biti predmet široke zgodovinske, sistematične ali teleološke razlage, ker bi to pomenilo enako kot uporaba po analogiji, ki je prepovedana na področju prava sankcij.
- 52 Pritožnica glede tega poudarja, da je iz sodne prakse razvidno, da je mogoče sankcijo naložiti le, če ima jasno in nedvoumno zakonito podlago, ki izrecno določa naložitev sankcije za zadevno ravnanje. Iz tega sklepa, da je Sodišče na področju prava sankcij zavrnilo vsako široko sistematično ali teleološko razlago, ki presega dobesedni pomen zadevnih določb. Splošno sodišče pa naj bi razlagalo po analogiji, kar je prepovedano.
- 53 Na tretjem mestu pritožnica meni, da pogoji uporabe člena 23 Uredbe št. 1/2003 po analogiji za kršitev člena 65(1) PJ niso izpolnjeni. Nujno naj bi bilo namreč, da je dejanski stan podoben tistemu, ki ga zajema ta člen 23, in da obstaja pravna praznina, ki je v nasprotju s ciljem, ki mu sledi zakonodajalec.

54 Pritožnica pa meni, da tudi ob predpostavki, da je člen 65(1) PJ v vseh upoštevnihi pogledih enak členu 81 ES – kar pa ni tako, ker se dejanski stan v več pogledih razlikuje – manjka pravna praznina, ki je v nasprotju ciljem, ki mu sledi zakonodajalec. V skladu z načeloma demokratičnosti in ločitve oblasti lahko namreč sodišče zapolnjuje le pravne praznine, ki jih zakonodajalec ni opazil, v nasprotju z zasledovanim ciljem. Sodišče naj ne bi bilo pristojno za popravljanje aktov zakonodajalca tako, da uporablja določbe, ki se mu zdijo primernejše kot tiste, ki veljajo.

55 Pritožnica meni, da obstoju take pravne praznine v obravnavanem primeru nasprotuje okoliščina, da zakonodajalec ni predvidel nobene prehodne določbe, medtem ko je za več drugih področij iz Pogodbe ESPJ sprejel določbe o podaljšanju ali prehodne določbe, in da so z Resolucijo Sveta in predstavnikov vlad držav članic, zbranih v Svetu 20. julija 1998, o prenehanju veljave Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo (UL C 247, str. 5) Svet Evropske unije in ti predstavniki povabili Komisijo – pri čemer so navedli, da so pripravljeni sprejeti vse potrebne ukrepe za soočenje s posledicami prenehanja veljavnosti te pogodbe – naj predloži predloge glede drugih področij, ki jih zadeva to prenehanje veljavnosti, ne da bi se Komisija na to povabilo odzvala v zvezi s pravom omejevalnih sporazumov.

56 Na četrtem mestu pritožnica meni, da so z uporabo člena 23 Uredbe št. 1/2003 za kršitev člena 65(1) PJ kršeni členi 5 ES, 7(1) ES in 83 ES, saj uporaba tega člena 23 ne sme presegati tega, kar dovoljuje pravna podlaga te uredbe. Ob predpostavki, da je Svet želel ta člen 23 napisati tako, da omogoča sankcioniranje kršitev člena 65(1) PJ, to ne bi bilo mogoče, ker Pogodba ES pooblašča le za uporabo njenih lastnih določb.

- 57 Tožeča stranka poudarja, da je iz členov 5 ES, 7(1), drugi stavek, ES in 211 ES razvidno, da so v okviru izvrševanja nalog, ki jih imajo institucije Skupnosti na podlagi Pogodbe ES, pristojnosti in pooblastila Komisije strogo omejeni na Pogodbo ES in z njo. Zato naj bi znaki kršitev in njene pravne posledice skupaj tvorili pravno podlago sankcije, ta logika pa naj bi se uporabljala za neposredne pravne posledice kršitve in za njene znake.
- 58 Pritožnica navaja, da člen 83 ES Svet pooblašča le za sprejetje uredbe za uporabo členov 81 ES in 82 ES. Zato naj področje uporabe člena 23 Uredbe št. 1/2003 za kršitve določb Pogodbe ES ne bi pomenilo redakcijske napake, ki bi jo bilo mogoče popraviti z analogno uporabo tega člena 23 za kršitve člena 65(1) PJ.
- 59 Splošno sodišče naj bi s tem, da je presodilo, da člen 23(2) Uredbe št. 1/2003 pomeni postopkovno pravilo, napačno uporabilo pravo. Po mnenju pritožnice namreč ta člen 23 pomeni materialnopravno pravilo, ki podeljuje pristojnost za sankcioniranje, tako da Komisijo v primerih kršitve členov 81 ES in 82 ES pooblašča za nalaganje glob, ki niso neposredno predvidene v Pogodbi ES.
- 60 Pritožnica meni, da je Splošno sodišče v točki 85 izpodbijane sodbe napravilo logično napako s tem, da je uporabo člena 65(1) PJ utemeljilo s pravilom, ki ureja časovno veljavo zakona, v skladu s katerim je treba uporabljati materialnopravna pravila, ki so veljala v času dejanskega stanja. Časovna uporaba določbe, ki ne velja več, naj bi pomenila, da je Komisija ohranila svojo pristojnost za uporabo teh določb iz zadevnega pravnega reda, kar pa v obravnavanem primeru ni tako.

- 61 Na petem mestu pritožnica navaja, da je z izpodbijano sodbo kršena suverenost držav podpisnic Pogodbe ESPJ, ker je bila s prenehanjem veljave te pogodbe pristojnost za nalaganje sankcij na zadevnem področju vrnjena državam članicam, saj naj bi države podpisnice pristojnost sankcioniranja Komisiji podelile le do dneva tega prenehanja veljavnosti.
- 62 Na šestem mestu pritožnica po eni strani navaja, da se je Splošno sodišče nepravilno sklicevalo na točke 57 in naslednje svoje zgoraj navedene sodbe González y Díez proti Komisiji. Tudi če bi bila ta sodba utemeljena, se namreč nanaša na področje državnih pomoči. Na področju omejevalnih sporazumov pa naj bi načelo *nulla poena sine lege* nalagalo strožja pravila za naložitev glob.
- 63 Po drugi strani naj bi Splošno sodišče poudarilo, da se izkrivljanje konkurence, ki izhaja iz nespoštovanja pravil glede državnih pomoči, lahko časovno razteza v obdobje po prenehanju veljavnosti Pogodbe ESPJ. Nasprotno pa se obravnavana zadeva po mnenju pritožnice nanaša na kršitev člena 65 PJ, ki je prenehala januarja 1998, in torej na datum, ko je bila naložena globa, to je 20. decembra 2006, ne povzroča več nobenega učinka, ki bi ga lahko odpravila edino naložitev globe.
- 64 Pritožnica v prvem delu tretjega pritožbenega razloga navaja, da je Splošno sodišče s tem, da je presodilo, da iz sporne odločbe izhaja, da je Komisija nameravala povezati uporabo člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 in člena 65(1) PJ, kršilo „načelo določnosti pravne podlage“, ki naj bi zahtevalo, da je mogoče sankcijo naložiti le, če ima jasno in nedvoumno pravno podlago, ki določa sankcijo za obravnavani primer. Člen 23(2) Uredbe št. 1/2003 pa naj ne bi določal sankcij za primer kršitve člena 65(1) PJ, ampak le za primer kršitve členov 81 ES in 82 ES.

2. Presoja Sodišča

- ⁶⁵ Najprej je treba ugotoviti, da je vsak sporazum, ki ustreza dejanskemu stanju iz člena 65(1) PJ in je bil sklenjen ali izvršen pred prenehanjem veljavnosti Pogodbe ESPJ 23. julija 2002, do vključno tega datuma lahko predmet odločbe Komisije o naložitvi globe podjetjem, ki so sprejela ali izvrševala ta sporazum, ki temelji na členu 65(5) PJ.
- ⁶⁶ Nato je treba ugotoviti, da je vsak sporazum, ki ustreza dejanskemu stanju iz člena 65(1) PJ, ki je bil sklenjen med 24. julijem 2002 in 30. novembrom 2009, lahko predmet take odločbe Komisije, ki temelji na členu 81 ES in členih 15(2)(a) Uredbe Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prve Uredbe o izvajanju členov [81] in [82] Pogodbe [ES] (UL 1962, 13, str. 204) ali 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003.
- ⁶⁷ Nazadnje, prav tako ni sporno, da lahko Komisija na podlagi vsakega sporazuma, ki ustreza dejanskemu stanju iz člena 65(1) PJ in je bil sklenjen ali izvršen po 1. decembru 2009, sprejme tako odločbo, ki temelji na členih 101 PDEU in 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003.
- ⁶⁸ V obravnavanem primeru pa pritožnica v bistvu izpodbija ugotovitev Splošnega sodišča, da ji lahko Komisija s sporno odločbo, sprejeto po 23. juliju 2002, na podlagi člena 65(1) in (5) PJ v povezavi s členoma 7(1) in 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 naloži globo, ker je pred 23. julijem 2002 sklenila in izvajala sporazum, ki ustreza dejanskemu stanju, določenemu v členu 65(1) PJ.

- ⁶⁹ Na prvem mestu je glede pristojnosti Komisije Splošno sodišče v točki 74 izpodbijane sodbe menilo, da mora določba, ki pomeni pravno podlago akta in pooblašča institucijo Evropske unije za sprejetje zadevnega akta, veljati v trenutku njegovega sprejetja, kar je bilo izpolnjeno pri členu 23(2) Uredbe št. 1/2003.
- ⁷⁰ Splošno sodišče je v točkah od 76 do 79 izpodbijane sodbe poudarilo, da je Pogodba ESPJ na podlagi člena 305(1) ES *lex specialis*, ki prevlada nad *lex generalis*, kar je Pogodba ES, in da se je zaradi prenehanja veljavnosti Pogodbe ESPJ 23. julija 2002 področje uporabe splošnega sistema, ki izhaja iz Pogodbe ES, 24. julija 2002 razširilo na sektorje, ki so bili sprva urejeni s Pogodbo ESPJ.
- ⁷¹ Splošno sodišče je v točkah od 80 do 82 izpodbijane sodbe pojasnilo, da nadomestitev pravnega okvira Pogodbe ESPJ s pravnim okvirom Pogodbe ES spada v kontekst kontinuitete pravnega reda Unije in njenih ciljev, ker sta uvedba in ohranjanje sistema svobodne konkurence eden bistvenih ciljev Pogodbe ES in Pogodbe ESPJ. V zvezi s tem je poudarilo, da pojma sporazumov in usklajenih ravnanj v smislu člena 65(1) PJ ustrezata pojmom sporazumov in usklajenih ravnanj v smislu člena 81 ES ter da je sodišče Unije ti določbi razlagalo enako.
- ⁷² Splošno sodišče je tako v točkah 83 in 84 izpodbijane sodbe ugotovilo, da kontinuiteta pravnega reda Unije zahteva, da Komisija v zvezi s položaji, ki so nastali v času veljavnosti Pogodbe ESPJ, zagotavlja spoštovanje pravic in obveznosti, ki so jih države članice in posamezniki imeli takrat na podlagi Pogodbe ESPJ, ter da je posledično treba člen 23(2) Uredbe št. 1/2003 razlagati tako, da Komisiji dovoljuje, da po 23. juliju 2002 sankcionira omejevalne sporazume v sektorjih, za katere se *ratione materiae* in *ratione temporis* uporablja Pogodba ESPJ.

- 73 Glede teh ugotovitev pravo ni napačno uporabljeno. Iz sodne prakse je namreč razvidno, po eni strani, da je treba v skladu z načelom, ki je skupno pravnim sistemom držav članic in katerega izvor sega do rimskega prava – razen ob izrecni nasprotni volji zakonodajalca – ob spremembi zakonodaje zagotoviti kontinuiteto pravnih struktur ter da to načelo velja za spremembe primarnega prava Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 25. februarja 1969 v zadevi Klomp, 23/68, Recueil, str. 43, točka 13).
- 74 Kot je Komisija pravilno poudarila, pa ne obstaja noben indic, da je zakonodajalec Unije želel, da se lahko za tajno dogovorjena ravnanja, ki jih prepoveduje Pogodba ESPJ, po prenehanju njene veljavnosti izključi uporaba vseh sankcij.
- 75 Po eni strani namreč, kot je razvidno iz točke 55 te sodbe, je pritožnica sama poudarila, da so Svet in predstavniki vlad držav članic navedli, da so pripravljeni sprejeti vse potrebne ukrepe za soočenje s posledicami prenehanja veljavnosti te pogodbe. Po drugi strani je Komisija pojasnila, da mora dati predloge prehodnih določb le, če presodi, da je tak ukrep potreben in da je glede na veljavna splošna pravna načela presodila, da taka potreba na področju prava omejevalnih sporazumov ni podana.
- 76 Iz tega sledi, da pritožnica iz odsotnosti prehodnih določb na tem področju ne more potegniti tehtnih argumentov.
- 77 Še več, iz ugotovitev v točkah od 65 do 67 te sodbe je razvidno, da zaporedje pogodb ESPJ, ES in PDEU za zagotovitev svobodne konkurence omogoča, da je lahko Komisija sankcionirala in še vedno lahko sankcionira vsako ravnanje, ki ustreza dejanskemu stanju iz člena 65(1) PJ, ki je bilo storjeno pred 23. julijem 2002 ali po njem.

- 78 V teh okoliščinah bi bilo v nasprotju z namenom in medsebojno povezanostjo pogodb ter nezdružljivo s kontinuiteto pravnega reda Unije, če Komisija ne bi imela pristojnosti za zagotovitev enotne uporabe določb Pogodbe ESPJ, ki učinkujejo tudi po prenehanju njene veljavnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 18. julija 2007 v zadevi Lucchini, C-119/05, ZOdl., str. I-6199, točka 41).
- 79 Drugič, Splošno sodišče je glede tega zadnjega v točkah 85, 86 in 89 izpodbijane sodbe pravilno presodilo, da spoštovanje načel v zvezi s časovno uporabo zakonov in zahtev v zvezi z načeloma pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj nalaga uporabo materialnopravnih pravil – določenih v členu 65(1) in (5) PJ – za dejansko stanje v obravnavanem primeru, ki spada v njeno področje uporabe *ratione materiae* in *ratione temporis*.
- 80 V delu, v katerem pritožnica navaja, da sporna odločba krši načelo *nulla poena sine lege* in domnevno „načelo določnosti“ zlasti zato, ker se niti Uredba št. 1/2003 niti člen 83 ES ne sklicujeta na člen 65 PJ, je treba spomniti, da načelo zakonitosti v kazenskem pravu (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), kot je določeno med drugim v členu 49(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zahteva, da so v zakonodaji Unije jasno opredeljena kazniva ravnanja in kazni (glej v tem smislu sodbo z dne 3. maja 2007 v zadevi *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, ZOdl., str. I-3633, točki 49 in 50).
- 81 Poleg tega načelo pravne varnosti zahteva, da taka ureditev osebam, na katere se nanaša, omogoči, da se natančno seznani z obsegom obveznosti, ki jim jih nalaga, in da se lahko nedvoumno seznani s svojimi pravicami in obveznostmi ter ukrepajo v skladu z njimi (sodba z dne 10. marca 2009 v zadevi *Heinrich*, C-345/06, ZOdl., str. I-1659, točka 44 in navedena sodna praksa).

- 82 V zvezi s tem je treba poudariti, da je člen 65(1) in (5) PJ v času dejanskega stanja določal jasno pravno podlago za sankcijo, naloženo v obravnavanem primeru, tako da pritožnica ni mogla prezreti posledic svojega ravnanja. Poleg tega je iz ugotovitev v točkah od 65 do 67 te sodbe razvidno, da bi bila za enako ravnanje tudi kadar koli pozneje zagrožena taka sankcija, ki jo naloži Komisija.
- 83 Ker so bile v pogodbah že pred storitvijo dejanj jasno opredeljene kršitve ter vrsta in višina sankcij, ki se lahko naložijo, namen teh načel ni omogočiti podjetjem, da se lahko zaradi poznejših sprememb pravnih podlag in postopkovnih določb izognejo vsakršni sankciji za svoje pretekle kršitve.
- 84 Dodati je treba, da je Komisija že pred prenehanjem veljavnosti Pogodbe ESPJ poudarila, da se taki sankciji ni mogoče izogniti, s tem, da je v točki 31 Sporočila o nekaterih vidikih obravnavanja zadev konkurence, ki izhajajo iz prenehanja veljavnosti Pogodbe ESPJ, sprejetega 18. junija 2002, pojasnila, da če ugotovi kršitev na področju, za katero velja Pogodba ESPJ, se ne glede na datum uporabe uporabi tisto materialno pravo, ki velja v času ravnanj, ki predstavljajo kršitve, veljavno procesno pravo pa je po prenehanju veljavnosti Pogodbe ESPJ tisto, ki izhaja iz Pogodbe ES.
- 85 Poleg tega, načelo *lex mitior* v obravnavanem primeru ne nasprotuje uporabi člena 65(5) PJ, ker je globa, naložena s sporno odločbo, v vsakem primeru nižja od zgornje meje za naložitev globe zaradi kršitve pravil Unije o konkurenci, določene v členu 23(2) Uredbe št. 1/2003.

- ⁸⁶ Iz vsega tega je razvidno, da skrbno podjetje v položaju pritožnice v nobenem trenutku ne bi moglo prezreti posledic svojega ravnanja niti se zanašati na to, da se bo zaradi nasledstva pravnega okvira Pogodbe ESPJ s pravnim okvirom Pogodbe ES mogoče izogniti vsem sankcijam zaradi kršitev člena 65 PJ, storjenih v preteklosti.
- ⁸⁷ V zvezi s pravno podlago in postopkovnimi določbami, ki se uporabijo, je Splošno sodišče v točkah 84 in 87 izpodbijane sodbe prav tako pravilno presodilo, da pristojnost Komisije, da s sporno odločbo naloži zadevno globo, izhaja iz člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 in da je bilo treba postopek voditi v skladu s to uredbo.
- ⁸⁸ Iz sodne prakse je namreč razvidno, da mora določba, ki predstavlja pravno podlago akta in ki pooblašča institucijo Unije za sprejetje zadevnega akta, veljati ob njegovem sprejetju (glej v tem smislu sodbo z dne 4. aprila 2000 v zadevi Komisija proti Svetu, C-269/97, Recueil, str. I-2257, točka 45) ter da na splošno velja, da se postopkovna pravila uporabljajo, ko začnejo veljati (glej v tem smislu sodbi z dne 12. novembra 1981 v združenih zadevah Meridionale Industria Salumi in drugi, od 212/80 do 217/80, Recueil, str. 2735, točka 9, in z dne 23. februarja 2006 v zadevi Molenberg-natie, C-201/04, ZOdl., str. I-2049, točka 31).
- ⁸⁹ Treba je dodati, da uporaba Uredbe št. 1/2003 s strani Komisije ni zmanjšala, ampak prej razširila postopkovna jamstva, ki jih zagotavlja pravni okvir Pogodbe ESPJ podjetjem, zoper katera poteka postopek, česar pritožnica ne izpodbija.
- ⁹⁰ Iz tega sledi, da je Splošno sodišče v točkah 87 in 89 izpodbijane sodbe – ne da bi napačno uporabilo pravo – lahko ugotovilo, da je, prvič, pristojnost Komisije, da je s sporno odločbo naložila zadevno globo, izhajala iz člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 in

da je bilo treba postopek voditi v skladu s to uredbo in, drugič, da je materialno pravo, s katerim je določena uporabljena sankcija, člen 65(1) in (5) PJ.

- ⁹¹ Zato je treba prvi pritožbeni razlog in prvi del tretjega pritožbenega razloga zavrniti.

B – Drugi pritožbeni razlog in drugi del tretjega pritožbenega razloga

1. Prvi del drugega pritožbenega razloga: nepravilna uporaba prava pri razlagi točke 88 sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji s strani Splošnega sodišča

a) Trditve strank

- ⁹² Pritožnica meni, da je Splošno sodišče napačno presodilo, da ji je Sodišče v točki 88 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji pripisalo odgovornost za kršitve, ki jih je storila družba Thyssen Stahl. Ravno nasprotno, v tej sodbi naj ji Sodišče – z dodatno obrazložitvijo – ne bi pripisalo te odgovornosti. Postopkovni okvir, na katerega se je sklicevalo Splošno sodišče v utemeljitev svoje razlage, naj ne bi omogočal, da bi se besedilo te točke 88 razumelo drugače. Zato naj bi Splošno sodišče, da bi opravilo svojo razlago, moralo vložiti predlog za razlago v skladu s členom 102 Poslovnika Sodišča.

- ⁹³ Poleg tega, ker naj bi se ta točka 88 nanašala na vse izjave, navedene v točkah 85 in 86 iste sodbe, in se umešča v okvir istega razlogovanja, pritožnica meni, da je to, da je Splošno sodišče izključilo izjavo z dne 23. julija 1997, nerazumljivo. Pritožnica prav tako navaja – ker je Splošno sodišče presodilo, da ta izjava ne more biti upoštevana, saj se ne nanaša na dejavnosti družbe Thyssen Stahl – da se ta izjava nanaša ravno na te dejavnosti družbe.
- ⁹⁴ Nazadnje, v zvezi z obrazložitvijo zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji naj Sodišče ne bi imelo nobenega razloga, da se izreče o drugem in tretjem pritožbenem razlogu iz nasprotne pritožbe, če bi se to točko 88 izpodbijane sodbe razlagalo kot predlaga pritožnica, pritožnica poudarja, da se sodišče Unije redno izreka o drugih pritožbenih razlogih, ne samo o tistih, ki jih sprejme.

b) Presoja Sodišča

- ⁹⁵ Najprej je treba spomniti, da je Sodišče v točki 88 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji presodilo, da glede zatrjevanih izjemnih okoliščin, na katere se sklicuje Komisija in so omenjene v točki 79 te sodbe, zadošča najprej opozorilo, da pritožnica ni gospodarski naslednik družbe Thyssen Stahl, ker ta še naprej obstaja kot ločena pravna oseba do dne sprejetja sporne odločbe, in da taka enotnost delovanja, ki je lahko zaznamovala ravnanje družbe Thyssen Stahl in pritožnice po 1. januarju 1995, ne zadošča za utemeljitev, da se odgovornost za ravnanja družbe Thyssen Stahl pred tem datumom pripiše pritožnici zaradi načela iz točke 82 tiste sodbe, po katerem se pravna oseba sme kaznovati le za dejanja, ki se očitajo posebej njej. Sodišče je dodalo, da je glede izjav, ki naj bi jih pritožnica v upravnem postopku podala o dejavnostih družbe Thyssen Stahl, v točkah 85 in 86 iste sodbe že bilo navedeno, da

ne dopuščajo, da se pritožnici pripiše odgovornost za ravnanja družbe Thyssen Stahl pred tem datumom.

- ⁹⁶ Splošno sodišče je v točki 118 izpodbijane sodbe poudarilo, da pritožba pritožnice, na podlagi katere je bila sprejeta zgoraj navedena sodba ThyssenKrupp proti Komisiji, ni zadevala presoje Splošnega sodišča o prenosu odgovornosti družbe Thyssen Stahl nanjo. Ta ugotovitev Splošnega sodišča v izpodbijani sodbi se v tem postopku ne izpodbija.
- ⁹⁷ V točkah od 119 do 121 izpodbijane sodbe je Splošno sodišče navedlo, da je Komisija v odgovor na pritožbo vložila nasprotno tožbo, v kateri je med drugim navedla izkrievljanje nekaterih dokaznih dokumentov in napačno uporabo prava pri presoji tega prenosa odgovornosti. Pojasnilo je, da je predmet razprave med strankama razlaga odgovora Sodišča iz točke 88 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji na ta razlog iz nasprotne tožbe. Splošno sodišče je menilo, da je ta razlaga vezana na obseg tega pritožbenega razloga in na natančno besedilo argumentacije, ki jo je razvila Komisija v podporo temu razlogu.
- ⁹⁸ Splošno sodišče je v točki 122 izpodbijane sodbe menilo, da je iz točk od 73 do 79 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji razvidno, da Komisija s tem razlogom nasprotne pritožbe očitno ni nameravala izpodbijati tega, da je Splošno sodišče priznalo pripis sporne odgovornosti na podlagi izjave z dne 23. julija 1997, ampak samo ugotovitev Splošnega sodišča, ki je sledila, in sicer da navedene izjave ni bilo mogoče razlagati, kot da se je z njo pritožnica tudi odpovedala svoji pravici do izjave glede dejstev, očitanih družbi Thyssen Stahl.

- ⁹⁹ Splošno sodišče je v točkah od 126 do 128 izpodbijane sodbe glede točk 81 in 82 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji menilo, da je Sodišče potrdilo ugotovitev Splošnega sodišča, da izjava z dne 23. julija 1997 ne pomeni, da se je pritožnica odpovedala pravici do izjave, v točkah od 83 do 86 te sodbe pa preučilo in zavrnilo argument Komisije o tem, da Splošno sodišče ni upoštevalo drugih dokazov v zvezi s to izjavo in njenim naknadnim izkrivljanjem. Po mnenju Splošnega sodišča je Sodišče v točki 87 te sodbe zato sklenilo, da Splošno sodišče ni izkrivilo niti izjave z dne 23. julija 1997 niti drugih dokazov.
- ¹⁰⁰ V točki 129 izpodbijane sodbe je Splošno sodišče poudarilo, da je edini namen točke 88 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji preizkus in zavrnitev „drug[ega] argumenta Komisije v zvezi z obstojem izjemnih okoliščin, ki izhajajo iz tega, da naj bi [pritožnica] domnevno gospodarsko nasledila družbo Thyssen [Stahl], iz očitnega enotnega ravnanja teh dveh gospodarskih subjektov ter iz izjav [pritožnice] v imenu družbe Thyssen [Stahl] med upravnim postopkom“.
- ¹⁰¹ V točkah od 131 do 135 izpodbijane sodbe je Splošno sodišče menilo, da je – ob upoštevanju namena prvega pritožbenega razloga iz nasprotne pritožbe Komisije – iz besedila tretjega stavka točke 88 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji razvidno, da se ta stavek samo sklicuje na analizo – v točkah 85 in 86 te sodbe – izjav, ki jih je pritožnica dala med upravnim postopkom o dejavnostih družbe Thyssen Stahl, razen izjave z dne 23. julija 1997, in sicer odgovora pritožnice na obvestili o ugotovitvah o možnih kršitvah in njen dopis z dne 17. decembra 1996.
- ¹⁰² Ob upoštevanju tega je Splošno sodišče v točki 136 izpodbijane sodbe sklenilo, da bi razlaga te točke 88, ki jo zagovarja pritožnica, „pomenila, da je Sodišče brez obrazložitve in s preprostim sklicem spremenilo ugotovitev, ki se nanaša na kršitev pravice do izjave, v sklep o prenosu odgovornosti, česar pa ni mogoče sprejeti“, in je zato

v točki 138 te sodbe zavrnilo tretji tožbeni razlog pritožnice, ker naj bi izvirал iz napačnega razumevanja te točke 88.

- ¹⁰³ Glede teh sklepov iz izpodbijane sodbe pravo ni bilo napačno uporabljeno. Namreč, prvič, v nasprotju s tem, kar zatrjuje pritožnica, Splošno sodišče ni ugotovilo, da je Sodišče v točki 88 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji sprejelo, da se odgovornost za kršitve, ki jih je storila družba Thyssen Stahl, pripiše pritožnici. Nasprotno, v točkah 118 in 122 izpodbijane sodbe je ugotovilo, po eni strani, da se pritožba pritožnice, ki je vodila do sprejetja zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji, ni nanašala na presojo – s strani Splošnega sodišča – prenosa odgovornosti za kršitev, očitano družbi Thyssen Stahl, na pritožnico, in po drugi strani, da se točka 88 te sodbe nanaša na nasprotno pritožbo Komisije, s katero se tudi ni izpodbijalo takega prenosa odgovornosti.
- ¹⁰⁴ Drugič, kot je pravilno poudarilo Splošno sodišče, je Sodišče v točki 88 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji odgovorilo posebej na argumente Komisije, predstavljene v točki 79 te sodbe. V tej zadnji točki pa so samo povzeti argumenti iz točk od 84 do 87 nasprotne pritožbe, ki napotujejo na njene točke od 60 do 64.
- ¹⁰⁵ V zvezi s tem je iz spisa razvidno, da so se vsi argumenti, ki jih je predstavila Komisija v teh točkah nasprotne tožbe, nanašali izključno na izjave pritožnice v upravnem postopku, razen izjave z dne 23. julija 1997.
- ¹⁰⁶ Iz tega sledi, da se niti Komisija niti pritožnica nista pred Sodiščem sklicevali na možnost, da se pritožnici na podlagi izjave z dne 23. julija 1997 pripiše odgovornost

za sporno ravnanje družbe Thyssen Stahl. Poleg tega je v točki 83 te sodbe Sodišče menilo, da je treba preveriti obstoj drugih dokazov, ki niso ta izjava. Zato se sklic iz zadnjega stavka točke 88 te sodbe na izjave, omenjene v točkah 85 in 86 iste sodbe, nanaša izključno na izjave pritožnice, razen izjave z dne 23. julija 1997.

¹⁰⁷ Iz tega sledi, da je treba prvi del drugega pritožbenega razloga zavrniti.

2. Prvi argument v podporo drugemu delu drugega pritožbenega razloga: neupoštevanje obsega načela pravnomočnosti in kršitev pravice do obrambe s strani Splošnega sodišča

a) Dopustnost tega argumenta

i) Trditve strank

¹⁰⁸ Komisija navaja, da je argumentacija pritožnice v protislovju s stališči, ki jih je predložila v postopku na prvi stopnji, kjer je zatrjevala, da je sodišče Unije že dokončno odločilo o vprašanju prenosa odgovornosti. Ta pritožbeni razlog naj bi bil torej nov in zaradi tega v fazi pritožbe nedopusten.

ii) Presoja Sodišča

- ¹⁰⁹ Iz točk od 105 do 109 izpodbijane sodbe je razvidno, da je pritožnica pred Splošnim sodiščem s četrtem tožbenim razlogom v podporo svojemu predlogu za razglasitev ničnosti sporne odločbe navedla, da izjava z dne 23. julija 1997 ne more povzročiti tega, da se nanjo prenese odgovornost za sporno ravnanje družbe Thyssen Stahl.
- ¹¹⁰ Očitno pa je, da je pritožnica ta tožbeni razlog navedla za primer, če bi Splošno sodišče zavrnilo razlago točke 88 zgoraj navedene sodbe ThyssenKrupp proti Komisiji, ki jo je navedla v okviru svojega tretjega tožbenega razloga, in če ne bi bila podana pravnomočnost te ugotovitve ne pri tej sodbi ne zgoraj navedeni sodbi Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji.
- ¹¹¹ V točkah od 139 do 147 izpodbijane sodbe je Splošno sodišče zavrnilo ta četrti tožbeni razlog, ne da bi ga po vsebini preučilo, opirajoč se na pravnomočnost svoje ugotovitve v točki 62 zgoraj navedene sodbe Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji, v skladu s katero je Komisija, upoštevajoč izjavo z dne 23. julija 1997, izjemoma pritožnici upravičeno pripisala odgovornost za sporno ravnanje.
- ¹¹² Zato pritožnici ni mogoče prepovedati, da s pritožbo izpodbija to presojo, ki jo je Splošno sodišče prvič opravilo v izpodbijani sodbi in ki je pomenila podlago za zavrnitev njenega četrtega tožbenega razloga v podporo njenemu predlogu za razglasitev ničnosti sporne odločbe.

- ¹¹³ Zato je prvi argument v podporo drugemu delu drugega pritožbenega razloga dopusten.

b) Utemeljenost

i) Trditve strank

- ¹¹⁴ Prvič, pritožnica navaja, da je Splošno sodišče kršilo načelo pravnomočnosti. To načelo zajema, da ni mogoče vložiti novega pravnega sredstva pred sodiščem glede istega predmeta, saj njegov obseg ne sme prekoračiti predmeta spora iz prejšnjega postopka. Ker pa predmet spora določajo predlogi in dejstva, na katere se ti opirajo, naj bi se to načelo v primeru izpodbijanja upravne odločbe nanašalo izključno na izpodbijano odločbo. Po mnenju tožeče stranke iz tega sledi, da načelo pravnomočnosti ne more ovirati pritožbe zoper novo odločbo, čeprav se obe zadevni odločbi nanašata na isti predmet.
- ¹¹⁵ V obravnavanem primeru naj bi se pravnomočnost torej vsekakor nanašala le na prvotno odločbo. Pritožnica meni, da bi bilo torej treba vprašanje, ali se ji lahko pripiše odgovornost za ravnanje družbe Thyssen Stahl, ponovno preučiti v sporni odločbi. V zvezi s tem pritožnica poudarja, da se je v prejšnjih sodnih postopkih sklicevala le na kršitev pravice do obrambe. Razlaga načela pravnomočnosti, kot jo je podalo Splošno sodišče, naj bi jo zato prikrajšala za možnost sklicevanja na razloge, na katere se še ni sklicevala.

- ¹¹⁶ Poleg tega pritožnica meni, da so se zato, ker je preklicala izjavo z dne 23. julija 1997, dejstva glede domnevnega prenosa odgovornosti za ravnanja družbe Thyssen Stahl najo spremenila – ob upoštevanju sporne odločbe – od sprejetja prvotne odločbe. V nasprotju s tem, kar je presodilo Splošno sodišče v točki 147 izpodbijane sodbe, pa upoštevanja poznejših sprememb dejanskih ali pravnih okoliščin ni mogoče zavriniti s sklicevanjem na načelo pravnomočnosti.
- ¹¹⁷ Drugič, pritožnica navaja, da razlaga načela pravnomočnosti, kot jo je podalo Splošno sodišče, pomeni kršitev pravice do obrambe. Ker je bila prvotna odločba razglašena za nično, ker pravica do izjave ni bila spoštovana glede tega, da ji je bila pripisana odgovornost za ravnanje družbe Thyssen Stahl, meni, da bi morala biti ta pravica zagotovljena z novim postopkom. Če pa bi ji bila lahko pripisana odgovornost za to ravnanje samo na podlagi pravnomočnosti, ne bi bilo nobenega smisla vlagati novega pravnega sredstva, saj bi bil tako pravici do izjave odvzet vsak pomen.
- ¹¹⁸ Komisija navaja, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso pravnomočnost nanaša na dejanska in pravna vprašanja, ki so bila dejansko ali nujno obravnavana v zadevni odločbi. Komisija pojasnjuje, da naj bi tako postopek, usmerjen zoper prvotno odločbo, kot tudi postopek, ki je privedel do izpodbijane sodbe, zahteval preučitev vprašanja, ali je lahko na podlagi izjave z dne 23. julija 1997 pritožnici pripisala odgovornost za kršitve, ki jih je storila družba Thyssen Stahl.
- ¹¹⁹ Ta izjava naj bi bila torej predmet spora v zvezi s temi postopki, Splošno sodišče pa naj bi v točkah 59 in 62 zgoraj navedene sodbe Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji ugotovilo zadevno pripisovanje, ki naj ne bi bilo izpodbijano v okviru pritožbe na to sodbo in ga je poleg tega Sodišče vsebinsko potrdilo. Ker je

Komisija v skladu s členom 233 ES morala sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Sodišča, je morala upoštevati te ugotovitve. Poleg tega, ker je bila sporna odločba sprejeta v istem upravnem postopku, kot je tisti, v katerem je bila sprejeta prvotna odločba, pritožnica ne more predložiti drugačnih trditev o istem dejanskem stanju.

¹²⁰ Komisija poleg tega poudarja, da če je pravnomočnost mogoče uveljavljati le zoper nove tožbe zaradi razglasitve ničnosti iste odločbe, pa to velja le v primeru potrditve odločbe v okviru prvega postopka. To načelo pa naj bi veljalo tudi v primeru razglasitve ničnosti zaradi kršitve postopka, če so bila v tem okviru obravnavana nekatera predhodna vprašanja.

¹²¹ Komisija meni, da preklic izjave z dne 23. julija 1997, do katerega je prvič prišlo na obravnavi pred Splošnim sodiščem, pravno ni bil več mogoč, ker je bila v vmesnem času sprejeta sporna odločba. Zato prevzema odgovornosti ne bi bilo več mogoče zavrnilo kot podlago za to odločbo. Poleg tega naj bi bila pritožnica sama s seboj v protislovju s tem, da hkrati zatrjuje, da pravnomočnost velja le za posledice prejšnjih sodb o prvotni odločbi in da je Sodišče v točki 88 zgoraj navedene sodbe Thyssen-Krupp proti Komisiji dokončno odločilo, da na podlagi materialnega prava ni bila odgovorna.

¹²² Nazadnje, ker je bila prvotna odločba zaradi kršitve postopka razglašena za nično, naj zaradi veljavnega prevzema odgovornosti družbe Thyssen Stahl ne bi bilo treba omogočiti izvrševanja pravice do izjave, saj je pritožnica sama izjavila, da prevzame to odgovornost, poznavajoč posledice svoje izjave.

ii) Presoja Sodišča

¹²³ Sodišče je večkrat opozorilo, po eni strani, na pomen načela pravnomočnosti v pravnem redu Unije in v nacionalnih pravnih redih (sodbe z dne 30. septembra 2003 v zadevi Köbler, C-224/01, Recueil, str. I-10239, točka 38; z dne 16. marca 2006 v zadevi Kapferer, C-234/04, ZOdl., str. I-2585, točka 20, in z dne 29. junija 2010 v zadevi Komisija proti Luksemburgu, C-526/08, ZOdl., str. I-6147, točka 26) in, po drugi strani, da se pravnomočnost nanaša samo na dejanska in pravna vprašanja, ki so bila dejansko ali nujno obravnavana v zadevni sodni odločbi (zgoraj navedena sodba Komisija proti Luksemburgu, točka 27 in navedena sodna praksa).

¹²⁴ V obravnavanem primeru je treba poudariti, da je Splošno sodišče v točki 62 zgoraj navedene sodbe Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji, navedlo:

„Poudariti je treba, da se ne izpodbija, da je bila Komisija glede na izjavo [pritožnice] z dne 23. julija 1997 izjemoma upravičena pripisati slednji odgovornost za kršitveno ravnanje, očitano družbi Thyssen Stahl od decembra 1993 do 1. januarja 1995. Šteti je namreč treba, da taka izjava, ki med drugim ustreza ekonomskim preudarkom, značilnim za koncentracije med podjetji, pomeni, da pravna oseba, ki je prevzela odgovornost za dejavnosti druge pravne osebe po datumu kršitve, ki izhaja iz teh dejavnosti, mora zanjo odgovarjati, čeprav mora načeloma zanjo odgovarjati fizična ali pravna oseba, ki je vodila zadevno podjetje v času, ko je bila storjena kršitev“.

¹²⁵ Iz tega sledi, da se je Splošno sodišče v točki 62 zgoraj navedene sodbe Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji izreklo o zakonitosti prenosa odgovornosti za zadevno kršitveno ravnanje, opravljeno z izjavo z dne 23. julija 1997.

- 126 Splošno sodišče je v točkah 139 in 140 izpodbijane sodbe presodilo, da je odločitev o tem pravnem vprašanju pravnomočna zato, ker je o njem sodišče Unije dejansko presojalo.
- 127 Vendar, kot je razvidno iz točke 115 te sodbe, pritožnica navaja, da se je v zadevah, v katerih sta bili sprejeti zgoraj navedeni sodbi Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji in ThyssenKrupp proti Komisiji, le sklicevala na kršitev pravice do obrambe in jo je zato razlaga načela pravnomočnosti, kot jo je podalo Splošno sodišče v izpodbijani sodbi, prikrajšala za možnost navajanja razlogov, na katere se še ni sklicevala.
- 128 V zvezi s tem je treba poudariti, da je samo Splošno sodišče v točki 51 zgoraj navedene sodbe Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji ugotovilo, da je pritožnica le navajala, da „njena pravica do izjave glede ravnanj, očitanih družbi Thyssen Stahl, ni bila spoštovana“ in da je „sprejela, da kot družba prevzemnica prevzame odgovornost za morebitne kršitve [družbe Thyssen Stahl] “. Poleg tega je Splošno sodišče v točki 62 te sodbe poudarilo, da prenos odgovornosti družbe Thyssen Stahl na pritožnico z izjavo z dne 23. julija 1997 ni bil izpodbijan.
- 129 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da zakonitost prenosa odgovornosti, opravljenega z izjavo z dne 23. julija 1997, ni bila predmet spora, ki je bil podlaga za zgoraj navedeno sodbo Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji.
- 130 Glede argumentov, predloženih Splošnemu sodišču v tej zadevi, se je naloga tega sodišča omejevala na presojo, ali se je pritožnica z izjavo z dne 23. julija 1997 odpovedala svoji pravici do izjave zlasti glede kršitvenega ravnanja družbe Thyssen Stahl ali ne.

- 131 Čeprav je Splošno sodišče v okviru te presoje moralo opredeliti vsebino te izjave in je lahko torej ugotovilo, da je njen namen ta prenos odgovornosti, pa ni bilo pristojno za presojo zakonitosti tega prenosa, saj bi sicer odločalo *ultra petita*.
- 132 Iz tega sledi, da ker zakonitost tega prenosa odgovornosti na podlagi izjave z dne 23. julija 1997 ni bila predložena v odločanje Splošnemu sodišču, je ugotovitev iz točke 62 zgoraj navedene sodbe Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji *obiter dictum*, izrečen onkraj meja spora, predloženega Splošnemu sodišču, in se torej z njo ni ne dejansko ne nujno obravnavalo pravno vprašanje. Zato zanjo ne velja pravnomočnost.
- 133 Poleg tega je bilo v točkah 96 in od 102 do 106 te sodbe poudarjeno, da se niti pritožba pritožnice niti nasprotna pritožba Komisije, na podlagi katere je bila izrečena zgoraj navedena sodba ThyssenKrupp proti Komisiji, nista nanašali na vprašanje zakonitosti prenosa odgovornosti, ki je bil opravljen z izjavo z dne 23. julija 1997. Torej Sodišče vse do zdaj ni obravnavalo tega pravnega vprašanja.
- 134 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je v točkah od 139 do 145 izpodbijane sodbe presodilo, da je presoja zakonitosti tega prenosa odgovornost, ki jo je Splošno sodišče opravilo v točki 62 zgoraj navedene sodbe Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji, pravnomočna.
- 135 Iz vsega navedenega izhaja – ne da bi bilo treba preučiti druge argumente pritožnice – da je treba prvi argument v podporo drugemu delu drugega pritožbenega razloga, sprejeti.

- ¹³⁶ Vendar je treba spomniti, da je treba pritožbo zavrniti, čeprav je iz obrazložitve sodbe Splošnega sodišča razvidna kršitev prava Unije, izrek te sodbe pa je utemeljen z drugimi pravnimi razlogi (sodba z dne 13. julija 2000 v zadevi Salzgitter proti Komisiji, C-210/98 P, Recueil, str. I-5843, točka 58).
- ¹³⁷ Glede tega je treba spomniti, da je Splošno sodišče s tem, da je razsodilo, da je presoja zakonitosti zadevnega prenosa odgovornosti, ki jo je opravilo Splošno sodišče v točki 62 zgoraj navedene sodbe Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji, pravnomočna, zavrnilo četrti tožbeni razlog, ki se je nanašal na zakonitost tega prenosa odgovornosti na podlagi izjave z dne 23. julija 1997.
- ¹³⁸ V teh okoliščinah je treba preučiti drugi argument v podporo drugemu delu drugega pritožbenega razloga, ki v bistvu povzema četrti tožbeni razlog, ki ga je pritožnica navedla pred Splošnim sodiščem.

3. Drugi argument v podporo drugemu delu drugega pritožbenega razloga in drugi del tretjega pritožbenega razloga: neobstoj prenosa odgovornosti na podlagi izjave z dne 23. julija 1997 in kršitev „načela določnosti“

a) Trditve strank

- ¹³⁹ Z drugim argumentom v podporo drugemu delu drugega pritožbenega razloga pritožnica spominja, da je pred Splošnim sodiščem navedla, da v skladu s sodno prakso ne more biti odgovorna kot podjetje, ki je prevzelo pravice in obveznosti družbe Thyssen

Stahl, saj ta še vedno obstaja. Ker ji je Splošno sodišče pripisalo to odgovornost na podlagi izjave z dne 23. julija 1997, pritožnica navaja, da je samo izjavila, da na civilnem področju prevzema odgovornost za dolgove družbe Thyssen Stahl in da ta izjava – če bi se še vedno uporabljala, kar pa se ne – ne bi omogočala, da se ji pripiše odgovornost, ki izvira iz prava glob.

¹⁴⁰ Pritožnica pojasnjuje, da je Komisija od nje zahtevala, da poda izjavo, ne da bi jo obvestila o svojem namenu, da bo to izjavo uporabila za utemeljitev prenosa odgovornosti za plačilo globe. Ta zahtevek naj bi razumela tako, kot da se nanaša samo na civilno odgovornost. Da bi izključila nadaljnjo nepravilno razlago te izjave s strani Komisije, je pritožnica za zapisnik o obravnavi pred Splošnim sodiščem navedla, da to izjavo preklicuje.

¹⁴¹ Pritožnica meni, da taka zasebna izjava podjetja nikakor ne more povzročiti prenosa odgovornosti za kršitev na področju prava omejevalnih sporazumov, ker globa pomeni sankcijo, ki jo javni organi naložijo na podlagi zakona, vključno kar zadeva označitev sankcionirane osebe. V skladu z načelom *ius publicum privatorum pactis mutari non potest* ne morejo ne javni organi ne podjetja odstopati od zakonske obveznosti plačila globe s pomočjo prenosa odgovornosti.

¹⁴² Pritožnica nazadnje v okviru drugega dela tretjega pritožbenega razloga meni, da je Splošno sodišče s tem, da je presodilo, da je iz sporne odločbe razvidno, da je Komisija njeno odgovornost utemeljevala z izjavo z dne 23. julija 1997, kršilo „načelo določnosti“, ker naj v *lex lata* ne bi obstajalo nobeno določilo, da lahko zasebna izjava podjetja vodi do prenosa odgovornosti za plačilo globe in ker naj tudi ne bi bila določena obseg in omejitve takega prenosa.

b) Presoja Sodišča

- ¹⁴³ V skladu z ustaljeno sodno prakso mora načeloma fizična ali pravna oseba, ki je zadevno podjetje vodila ob storitvi kršitve, načeloma zanjo odgovarjati, čeprav ob sprejetju odločbe o ugotovitvi kršitve za poslovanje podjetja ni bila več odgovorna (sodbe z dne 16. novembra 2000 v zadevi KNP BT proti Komisiji, C-248/98 P, Recueil, str. I-9641, točka 71; v zadevi Cascades proti Komisiji, C-279/98 P, Recueil, str. I-9693, točka 78; v zadevi Stora Kopparbergs Bergslags proti Komisiji, C-286/98 P, Recueil, str. I-9925, točka 37, in v zadevi SCA Holding proti Komisiji, C-297/98 P, Recueil, str. I-10101, točka 27).
- ¹⁴⁴ V zvezi z vprašanjem, v katerih okoliščinah je lahko gospodarski subjekt, ki ni storil kršitve, vseeno kaznovan zanjo, je imelo Sodišče priložnost pojasniti, da spada med take primere položaj, ko je subjekt, ki je storil kršitev, pravno ali gospodarsko prenehal obstajati, zato sankcija, ki je naložena podjetju, ki ne opravlja več gospodarskih dejavnosti, skoraj ne bi imela odvračilnega učinka (sodba z dne 11. decembra 2007 v zadevi ETI in drugi, C-280/06, ZOdl., str. I-10893, točka 40).
- ¹⁴⁵ V obravnavanem primeru po eni strani ni sporno, da je bil v času storitve dejanj subjekt, ki mu je bilo pripisano sporno kršitveno ravnanje, del družbe Thyssen Stahl in je deloval pod njenim nadzorom. Po drugi strani se ne izpodbija, da je na datum sprejetja sporne odločbe družba Thyssen Stahl še naprej pravno obstajala in opravljal gospodarske dejavnosti. Iz tega sledi, da je Komisija v skladu s sodno prakso, ki je bila omenjena v točkah 143 in 144 te sodbe, načeloma morala naložiti zadevno globo družbi Thyssen Stahl.

- ¹⁴⁶ Glede tega je iz spisa razvidno, da se je postopek, ki ga je Komisija sprožila zaradi zadevnega kršitvenega ravnanja, prvotno nanašal na družbo Thyssen Stahl in da je Komisija celo po prenosu zadevnega subjekta na pritožnico nadaljevala s postopkom proti družbi Thyssen Stahl zaradi tega ravnanja.
- ¹⁴⁷ Komisija je pojasnila, da sta po prenosu tega subjekta na pritožnico tako pritožnica kot družba Thyssen Stahl vztrajali, da naj ta institucija postopek nadaljuje le proti pritožnici. Menila naj bi, da je ustavitev postopka zoper družbo Thyssen Stahl mogoč le, če pritožnica pisno prevzame odgovornost za kršitev.
- ¹⁴⁸ Kot je razvidno iz samega besedila izjave z dne 23. julija 1997, povzetega v točki 15 te sodbe, je pritožnica podala to izjavo v odgovor na pisno zahtevo za prevzem odgovornosti za kršitveno ravnanje, očitano družbi Thyssen Stahl. Iz samega besedila te izjave pa je razvidno, da je bila po eni strani podana tako glede postopka, sproženega zaradi zadevnega omejevalnega sporazuma, kot tudi na zahtevo Komisije, po drugi strani pa se nanaša na odgovornost pritožnice za ravnanja družbe Thyssen Stahl po prenosu zadevnega sektorja dejavnosti.
- ¹⁴⁹ Ob upoštevanju tega besedila je treba zavrniti trditve pritožnice, da je Komisija od nje zahtevala, da poda izjavo, ne da bi jo obvestila o svojem namenu, da bo to izjavo uporabila v utemeljitev prenosa odgovornosti za plačilo globe, tako da naj bi bila ta izjava razumljena, kot da se nanaša samo na civilno odgovornost. Ugotoviti je namreč treba, da je pritožnica s to izjavo izrecno potrdila, da želi kot podjetje, ki nadaljuje gospodarske dejavnosti, ki so bile predmet omejevalnega sporazuma, prevzeti odgovornost za kršitveno ravnanje v obliki globe, ki jo je Komisija lahko naložila v okviru postopka, uvedenega zaradi tega omejevalnega sporazuma.

150 V zvezi s tem je treba poudariti, da je bila v teh okoliščinah pravna posledica prenosa odgovornosti, ki jo je pritožnica prevzela z izjavo z dne 23. julija 1997, zanjo popolnoma natančna in predvidljiva, v nasprotju s tem, kar zatrjuje.

151 Poleg tega je iz spisa razvidno, po eni strani, da se je Komisija oprla na to izjavo, da je pritožnici naložila globo, ki bi jo morala načeloma plačati družba Thyssen Stahl, in po drugi strani, da pritožnica v tožbi zoper prvotno odločbo ni niti izpodbijala tega pravnega dejanja Komisije niti v pritožbi zoper zgoraj navedeno sodbo Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji ni izpodbijala ugotovitve Splošnega sodišča v točki 62 te sodbe, da je bila ob upoštevanju te izjave Komisija izjemoma upravičena, da ji pripiše odgovornost za kršitveno ravnanje družbe Thyssen Stahl.

152 Kot navaja Komisija, je namreč očitno, da je pritožnica prvič zatrjevala, da z izjavo z dne 23. julija 1997 ni prevzela odgovornosti za kršitveno ravnanje družbe Thyssen Stahl, v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah v okviru postopka, ki je privedel do sprejetja sporne odločbe, torej v fazi, v kateri je prišlo do zastaranja pregona zoper družbo Thyssen Stahl zaradi kršitvenega ravnanja. Poleg tega je pritožnica izjavila, da je to izjavo prvič preklicala na obravnavi pred Splošnim sodiščem v postopku, v katerem je bila sprejeta izpodbijana sodba.

153 V teh posebnih okoliščinah primera, ki vključujejo, prvič, prenos subjekta, ki ga je imela v lasti družba Thyssen Stahl in je bil dejaven na trgu ploščatih izdelkov iz nerjavnega jekla, na pritožnico, drugič, izjavo z dne 23. julija 1997, s katero je pritožnica Komisiji izrecno potrdila, da želi kot prevzemnica tega subjekta prevzeti odgovornost za kršitveno ravnanje v obliki globe, ki jo je Komisija lahko naložila, in tretjič,

okoliščino, da pritožnica ni nasprotovala – čeprav je za to imela večkrat priložnost – razlagi te izjave, kot jo je podala Komisija, preden je prišlo do zastaranja pregona zoper družbo Thyssen Stahl zaradi kršitvenega ravnanja, je treba šteti, da je Komisija lahko pritožnici pripisala odgovornost za ravnanje, očitano družbi Thyssen Stahl, in ji naložila zadevno globo.

- 154 Poleg tega je treba ugotoviti, v nasprotju s tem, kar zatrjuje pritožnica, da preklic izjave z dne 23. julija 1997 v fazi obravnave pri Splošnem sodišču ni bil več mogoč. Vsebina te izjave, katere namen je bil omogočiti Komisiji, da naloži to globo pritožnici, in ne družbi Thyssen Stahl, namreč nasprotuje taki možnosti od takrat, ko je Komisija na podlagi take izjave pritožnici s sprejetjem sporne odločbe globo že dejansko naložila.
- 155 V zvezi s tem je treba pojasniti, da naknadna nepreklicnost izjave z dne 23. julija 1997 pritožnici ne preprečuje, da bi s pravnim sredstvom pri sodiščih Unije izpodbijala razlago vsebine izjave, kot je to razvidno iz točk od 64 do 66 zgoraj navedene sodbe Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji, ali izrecno ali implicitno priznanje dejanskih ali pravnih elementov med upravnim postopkom pred Komisijo, ker ta ne more omejevati samega izvrševanja pravice do pravnega sredstva pred Splošnim sodiščem, ki jo ima fizična ali pravna oseba na podlagi člena 230, četrti odstavek, ES (sodba z dne 1. julija 2010 v zadevi Knauf Gips proti Komisiji, C-407/08 P, ZOdl., str. I-6371, točka 90).
- 156 Ob upoštevanju navedenega je treba drugi argument v podporo drugemu delu drugega pritožbenega razloga, ki v bistvu povzema četrti tožbeni razlog, ki ga je pritožnica navedla pred Splošnim sodiščem, in drugi del tretjega pritožbenega razloga zavrniti.

157 V teh okoliščinah in čeprav je iz izpodbijane sodbe razvidna kršitev prava Unije, vendar je izrek te sodbe utemeljen z drugimi pravnimi razlogi, zaradi česar bi bilo treba pritožbo zavrniti (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Salzgitter proti Komisiji, točka 58), napačna uporaba prava s strani Splošnega sodišča, ugotovljena v točki 134 te sodbe, nima posledic na preučitev obravnavane pritožbe.

C – Četrti pritožbeni razlog: kršitev določb o zastaranju

1. Trditve strank

158 Pritožnica navaja, da je Splošno sodišče s tem, da je v točkah od 193 do 214 izpodbijane sodbe zavrnilo njen sedmi tožbeni razlog, kršilo člen 1(1) Odločbe Komisije št. 715/78/ESPJ z dne 6. aprila 1978 o zastaranju pregona in izvršbe na področju uporabe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo (UL L 94, str. 22).

159 Pritožnica meni, da – ker ta določba določa zastaranje pregona pet let po prenehanju kršitve in ker je zadevna kršitev prenehala 31. decembra 1994 s prenosom dejavnosti družbe Thyssen Stahl na pritožnico – je pregon kršitve zastaral leta 1999. Dodaja, da če je bil datum tega prenehanja določen na datum, ko so drugi udeleženci prenehali s kršitvijo, torej med letom 1998, je zastaranje nastopilo leta 2003. Pojasnjuje, da je enako v primeru uporabe člena 25 Uredbe št. 1/2003 ali Uredbe Sveta (EGS) št. 2988/74 z dne 26. novembra 1974 o rokih zastaranja v postopkih in izvajanju

sankcij v transportnem pravu in pravu konkurence Evropske gospodarske skupnosti (UL L 319, str. 1).

- ¹⁶⁰ Pritožnica navaja, da glede družbe Thyssen Stahl ni bilo nobenega dejanja, ki bi prekinilo zastaranje, predvidenega v členu 2 Odločbe št. 715/78. Poleg tega naj zastaranje ne bi bilo zadržano na podlagi člena 3 te odločbe, ker družba Thyssen Stahl ni vložila tožbe zoper prvotno odločbo, tožba, ki jo je vložila pritožnica, pa glede družbe Thyssen Stahl ni povzročila zadržanja zastaranja, saj ima zadržanje zastaranje učinke le *inter partes*.
- ¹⁶¹ Ker naj bi Splošno sodišče menilo, da je treba presoditi zadržanje zastaranja glede na pritožnico, saj naj bi se glede na izjavo z dne 23. julija 1997 štel, da je ta sama storila zadevno kršitev, pritožnica spominja, da odgovornost, ki ji je bila pripisana, ni odgovornost tiste vrste, ki jo ima podjetje, ki je nasledilo drugo podjetje, ampak največ odgovornost zaradi nadomestitve. Kršitev, ki jo je storila družba Thyssen Stahl, pa naj bi bila ločena kršitev, odgovornost zanjo pa naj bi bila nato prenesena na pritožnico.
- ¹⁶² Glede tega pritožnica poudarja, da je Splošno sodišče samo ugotovilo, da prevzem odgovornosti družbe Thyssen Stahl na podlagi izjave z dne 23. julija 1997 ne omogoča tega, da se kršitvi, ki sta jih storili pritožnica in družba Thyssen Stahl, štejeta za eno kršitev. Iz tega sklepa, da – glede zastaranja – teh kršitev tudi ni mogoče šteti, kot da tvorita eno kršitev, katere pravni učinek bi bil odvisen izključno od postopkovnih dejanj, ki jih je opravila.

¹⁶³ Poleg tega pritožnica meni, da je sklicevanje Splošnega sodišča na sodbo z dne 16. novembra 2000 v zadevi *Metsä-Serla* in drugi proti Komisiji (C-294/98 P, Recueil, str. I-10065) brezpredmetno, ker se je moralo v zadevi, v kateri je bila izrečena ta sodba, Sodišče izreči o možnosti, da se solidarno naloži globa dvema podjetjema zaradi obstoja gospodarske enote med njima. Te okoliščine pa naj ne bi imele nobene zveze z okoliščinami iz obravnavanega primera, ki se nanašajo na pripis odgovornosti zgolj na podlagi izjave z dne 23. julija 1997.

¹⁶⁴ Nazadnje, tudi če bi se lahko štelo, da je pritožnica sama storila zadevno kršitev, pa naj ta okoliščina ne bi vplivala na zastaranje. Iz sodne prakse naj bi bilo razvidno, da v pravu omejevalnih sporazumov prenos odgovornosti predpostavlja, da je eni osebi pripisana odgovornost za protikonkurenčno ravnanje druge osebe. Pritožnica iz tega sklepa, da čeprav je obveznost plačila globe prenesena, so pravne posledice, vezane na to odgovornost za ravnanje drugega, še naprej odvisne od postopkovnih dejanj prvotnega storilca kršitve.

¹⁶⁵ Pritožnica pojasnjuje, da zaradi te okoliščine dejanja prvotnega storilca kršitve, ki omogočajo odpravo ali znižanje njene odgovornosti, kot so prošnje za ugodnejšo obravnavo, vežejo tretjo osebo, na katero je prenesena odgovornost, in imajo nanjo učinke. Enako, če kršitev, ki jo je storil prvotni storilec, glede njega zastara, te pravne posledice ni mogoče odpraviti s prenosom odgovornosti na tretjega.

2. Presoja Sodišča

¹⁶⁶ Spomniti je treba, po eni strani, da tako člen 1(1) Odločbe št. 715/78 kot tudi člen 25(1) Uredbe št. 1/2003 za pooblastilo Komisije, da nalaga globe zaradi kršitev predpisov

prava konkurence, določata petletni zastaralni rok, ki v skladu s členom 1(2) Odločbe št. 715/78 in členom 25(2) Uredbe št. 1/2003 začne teči na dan, ko je bila kršitev storjena ali ko preneha, in ki je lahko v skladu členoma 2 in 3 Odločbe št. 715/78 in členom 25 od (3) do (6), Uredbe št. 1/2003 pretrgan ali zadržan.

¹⁶⁷ Po drugi strani je treba ugotoviti, da sporna odločba določa globo le glede pritožnice. V teh okoliščinah je zastaranje mogoče presojati le glede na pritožnico.

¹⁶⁸ Zlasti, čeprav pritožnica upravičeno poudarja, da lahko nekatera dejanja družbe Thyssen Stahl še naprej učinkujejo glede nje in da zastaranja, ki velja za to podjetje, ni mogoče odpraviti s prenosom odgovornosti, iz tega ne sledi, da bi bilo treba zastaranja presojati glede na to podjetje.

¹⁶⁹ Iz tega sledi, da je treba zavreči argumentacijo pritožnice, da bi moralo Splošno sodišče odločiti o zastaranju glede družbe Thyssen Stahl.

¹⁷⁰ Ker pritožnica ne izpodbija dejstva, da je Komisija sprejela prvotno odločbo glede nje v petletnem zastaralnem roku, in ker ni navedla nobenega argumenta v zvezi z napakami, ki naj bi jih storilo Splošno sodišče pri presoji obdobja pretrganja in zadržanja zastaranja glede nje, je torej treba četrti pritožbeni razlog zavrniti.

D – Peti pritožbeni razlog: kršitev načel glede izračuna višine globe

1. Trditve strank

- ¹⁷¹ Pritožnica navaja, da je Splošno sodišče s tem, da je iz točk od 295 do 315 izpodbijane sodbe odstranilo deseti tožbeni razlog, kršilo obvestilo o ugodni obravnavi. Po njenem mnenju bi moralo njeno celotno sodelovanje med postopkom privedi do zmanjšanja globe, večjega od 20 %, ki so že bili priznani na podlagi točke D tega obvestila, za njeno sodelovanje v okviru postopka, v katerem je bila sprejeta prvotna odločba. Glede tega poudarja, da je priznala resničnost dejstev in kršitev člena 65(1) PJ.
- ¹⁷² Noben preudarek, ki je privedel Splošno sodišče do sklepa, da ravnanja pritožnice ni mogoče šteti za dokaz njenega resničnega sodelovanja, naj ne bi mogel izničiti argumentacije pritožnice.
- ¹⁷³ V zvezi z argumentom, da se neizpodbijanje resničnosti dejstev ne nanaša na obdobje 1993/1994 in ne predstavlja nobene koristi, ker pritožnica ni priznala svoje odgovornosti, izvirajoče iz kršitve, ki jo je storila družba Thyssen Stahl, po eni strani pritožnica navaja, da je pred Splošnim sodiščem zatrjevala, da se njeno neizpodbijanje nanaša na to obdobje. Po drugi strani zatrjuje, da bi bilo treba dokaz za zadevno kršitev podati v okviru drugega postopka in da je to neizpodbijanje torej olajšalo delo Komisije v zvezi z dokazovanjem dejstev.

- 174 V zvezi s preudarkom, da je pritožnica izpodbijala pristojnost Komisije za naložitev sankcije na podlagi člena 65(1) PJ po 23. juliju 2002, pritožnica poudarja, da se to vprašanje ne nanaša na dokazovanje dejstev, ampak na presojo pravne narave, torej gre za pravno vprašanje. Ker pa bi Komisija vsekakor morala opraviti pravno pravilno presojo ugotovljenih dejstev, izpodbijanje ali neizpodbijanje te presoje s strani zadevnih oseb ne more pomeniti ne oteževanja dela ne koristi.
- 175 V zvezi z okoliščino, da je pritožnica prvič od začetka prvotnega postopka zanikala kakršno koli veljavnost izjave z dne 23. julija 1997, po eni strani, pritožnica poudarja, da ni izpodbijala obstoja te izjave, ampak je le branila pravno presojo, v skladu s katero se ji na podlagi te izjave ne bi smelo pripisati odgovornosti za kršitev, ki jo je storila družba Thyssen Stahl. Po drugi strani zatrjuje, da je pred Splošnim sodiščem navedla, da je od postopka, v katerem je bila sprejeta prvotna odločba, navajala, da te izjave ni mogoče razlagati, kot da utemeljuje prenos odgovornosti za plačilo globe.

2. Presoja Sodišča

- 176 Iz sodne prakse je razvidno, da je zmanjšanje višine globe na podlagi obvestila o ugodni obravnavi mogoče utemeljiti samo takrat, kadar bi se lahko predloženi podatki in ravnanje zadevnega podjetja šteli za dokaz njegovega resničnega sodelovanja (sodba z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točka 395).

- 177 Poleg tega je treba spomniti, da na podlagi členov 229 ES in 31 Uredbe št. 1/2003, Splošno sodišče naloženo globo ali periodično denarno kazen lahko prekliče, zniža ali zviša, glede na to, da ima s pritožbo zoper odločbo, s katero je Komisija določila globo ali periodično denarno kazen, Sodišče neomejeno pristojnost do pregleda odločbe.
- 178 Torej, Splošno sodišče je s tem, da je v točkah od 305 do 314 izpodbijane sodbe razsodilo, da je Komisija upravičeno menila, da pritožniki ne more biti dodeljeno dodatno zmanjšanje globe, višje od že dodeljenih 20 %, pri izvrševanju svoje pristojnosti za odločanje v sporu polne jurisdikcije opravilo presojo glede dejstev. Torej je Komisija upravičeno zatrjevala, da s tem pritožbenim razlogom pritožnica izpodbija ugotovljena dejstva in presojo dokazov s strani Splošnega sodišča.
- 179 Glede tega je treba spomniti, da iz člena 225 ES in člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča izhaja, da je samo Splošno sodišče pristojno, prvič, za ugotavljanje dejanskega stanja, razen če bi vsebinska nepravilnost njegovih ugotovitev izhajala iz listin v spisu, ki so mu bile predložene, in drugič, za presojo tega dejanskega stanja. Potem ko Splošno sodišče ugotovi ali presodi dejansko stanje, je Sodišče pristojno, da na podlagi člena 225 ES opravi nadzor nad pravno opredelitvijo tega dejanskega stanja in pravnimi posledicami, ki jih je iz njega izpeljalo Splošno sodišče (sodba z dne 6. aprila 2006 v zadevi General Motors proti Komisiji, C-551/03 P, ZOdl., str. I-3173, točka 51, in sklep z dne 29. septembra 2010 v združenih zadevah EREF proti Komisiji, C-74/10 P in C-75/10 P, točka 41).
- 180 Sodišče je prav tako pojasnilo, da presoja dejstev – razen ob izkrivljenju dokazov, predloženih Splošnemu sodišču – ne pomeni pravnega vprašanja, ki bi bilo kot tako predmet nadzora Sodišča (sodba z dne 18. maja 2006 v zadevi Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji, C-397/03 P, ZOdl., str. I-4429, točka 85, in zgoraj navedeni sklep EREF proti Komisiji, točka 42).

181 Pritožnica pa ni navedla nobenega argumenta, ki bi dokazoval, da je Splošno sodišče izkrivilo dokaze.

182 V zvezi z argumentom, da je Splošno sodišče napačno presodilo, da se neizpodbijanje resničnosti dejstev ne nanaša na obdobje 1993/1994, je treba poudariti, da je iz točk 306 in 307, prvi stavek, izpodbijane sodbe razvidno, da z drugim stavkom te točke 307 Splošno sodišče ni menilo, da se točka 75 odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah ne razteza na to obdobje, ampak da je ta točka 75 premalo natančna in jasna, da bi lahko koristila Komisiji.

183 Poleg tega, ker pritožnica poudarja, da je od začetka postopka, v katerem je bila sprejeta prvotna odločba, zatrjevala, da izjave z dne 23. julija 1997 ni mogoče razlagati tako, da upravičuje prenos odgovornosti za plačilo zadevne globe, je treba poudariti, da je bilo že v točki 152 te sodbe ugotovljeno, da to ni tako.

184 V teh okoliščinah je peti pritožbeni razlog treba zavrniti.

185 Iz tega sledi, da je treba pritožbo zavrniti v celoti.

VII – Stroški

¹⁸⁶ V skladu s členom 69(2) Poslovnika, ki velja za pritožbeni postopek na podlagi člena 118 tega poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija je predlagala, naj se pritožnici naloži plačilo stroškov, in ker ta s svojimi pritožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Družbi ThyssenKrupp Nirosta GmbH se naloži plačilo stroškov.

Podpisi